

«خیزش زنان ایران در اسفند ۱۳۵۷»

این کتاب ارزشمند در دو جلد ۱۰۰۰ صفحه‌ای توسط «مهناز متین» و «ناصر مهاجر» حول حرکت اعتراضی ۶ روزه ده‌ها هزار زن علیه حجاب اجباری در اسفند ۱۳۵۷، نوشته و سال ۱۳۹۲ توسط «نشر نقطه» منتشر شده است؛ تا خیزش یگانه‌ای را مستند کند که سه هفته بعد از به قدرت رسیدن حکومت اسلامی به پا خاست، زمانی که خمینی فرمان اجباری شدن حجاب را در سخنرانی خود در مدرسه فیضیه قم، اعلام کرد و هزاران زن مبارز و آزادی‌خواه هم‌زمان با «۸ مارس، روز جهانی مبارزه‌ی زنان» چندین روز متوالی در مخالفت با فرمان حجاب اجباری به خیابان‌ها ریختند و مبارزه‌ی بی‌نظیری علیه حجاب اجباری، یورش دولت بر بدن و آزادی زنان و جامعه، علیه استبداد مذهبی تازه به قدرت رسیده و ... را رقم زدند.

این دو پژوهش‌گر که زمینه‌ی کارشان تاریخ اجتماعی ایران است و تمرکزشان روی مسأله‌ی زنان و زندان است، تلاش کرده‌اند از طریق این اثر تاریخی‌ای استوار بر پژوهشی بیش و کم جامع و پُر دامنه به دست بدهند که بتواند سویه‌های گوناگون این خیزش را در برابر چشم‌ها بگستراند: بستر و زمینه، دلایل و عوامل، سیر رویدادها، ترکیب شرکت‌کنندگان، ژرفا و گسترده‌گی، خواست‌ها و شعارها، آرمان‌ها و توهم‌ها، کنش‌ها واکنش‌ها؛ و سرانجام، پی‌آمدهای این رویداد کم‌مانند را. به بیان دیگر، پژوهشی که چرایی، چیستی و چگونگی خیزش زنان «سال صفر» را بر نماید.

در جلد اول این کتاب با عنوان «تولد دیگر»، نویسنده‌گان با گردآوری اسناد و مدارک به چندوچون شکل‌گیری، برگزاری و ادامه این حرکت در روزها و در شهرهای مختلف به‌ویژه تهران و همچنین دلایل عدم تداوم این حرکت می‌پردازند. در خلال گفت‌وگوها و مصاحبه‌ها، مقالات و اسناد و مدارک، پیش‌زمینه‌های سیاسی و اجتماعی شکل‌گیری این حرکت اعتراضی، جایگاه تاریخی آن در روند انقلاب، واکنش نیروها و جریان‌های فعالین سیاسی آن دوره و در نهایت علل شکست آن مطرح می‌شود.

جلد دوم با عنوان «همبستگی جهانی»، شامل معرفی چهره‌های نام‌آشنای همراه این حرکت و بازتاب آن در ادبیات و شعر، چاپ بیانیه‌ها، اطلاعیه و تراکت سازمان‌ها و نهادهای سیاسی فعال آن زمان، بازتاب تظاهرات در نشریه‌های خارجی و گفتگو و بیان نظریات کنشگران زن خارجی از جمله فرانسوی، ایتالیایی، آلمانی و مصری حاضر در این حرکت است.

در «همبستگی جهانی» اولین نشانه‌های کم‌نظیر انترناسیونالیسم فمینیستی به شکل مستند تصویر می‌شود. از حضور مستقیم زنانی چون کیت میلر از اعضای «کمیته‌ی بین‌المللی حق زنان» (SIDF) گرفته تا مواضع و فعالیت‌های این کمیته که در ماه مارس ۱۹۷۹ به ابتکار عمل ۱۰۱ نفر از شخصیت‌های شناخته‌شده (کسانی چون سیمون دوبووار، ژیزل حلیمی، نوال سعدوی، لیلیا ابوسیف، کیت میلر، آنی‌یس واردا، کولت اوردی، گلوریا استینم ...) از ۱۵ کشور جهان برای همبستگی هرچه بیشتر با جنبش بین‌المللی زنان ایجاد شد.

از آن جایی که امروز ما در لحظه‌ی تاریخی مهمی هستیم که زنان و خصوصاً زنان ایران تلاش می‌کنند از قید مردسالاری دینی رها شوند ما بیش از هر زمانی نیاز به بازنگری تاریخی داریم. خیزش اسفند ۵۷ یک حادثه‌ی معمولی نیست بلکه یک نقطه‌ی عطف در تاریخ مبارزه‌ی زنان با رژیم اسلامی است. به خاطر این‌که انقلاب مردم ایران که زنان نقش مهم و برجسته‌ای در آن داشتند با به قدرت رسیدن بنیادگرایان اسلامی به پایان رسید و ضدانقلاب به قدرت رسید و مبارزات زنان علیه این ضدانقلاب تا به امروز ادامه دارد. اولین یورش ضدانقلاب، به زنان بود و این تصادفی نیست این موضوع سوال مهمی را پیش روی ما مطرح می‌کند؛ خواندن این کتاب به ما کمک می‌کند تا بفهمیم، چرا این یورش انجام گرفت و چرا این مبارزه و مقاومت هنوز ادامه دارد.

به همین دلیل هم امروز ما خواندن این اثر را به تمام زنان و مردان آزادی‌خواهی که دل در گروی آینده‌ای متفاوت از دهشت‌های امروز دارند، توصیه می‌کنیم. هدف نه صرفاً بازبینی گذشته‌ی جنبش زنان بلکه جمع‌بندی از گذشته برای باز کردن راهی برای پیش‌روی جنبش در آینده است. هدف این است که هم پایه‌گذاران جنبش نوین زنان ایران که در این خیزش جسورانه شرکت کرده بودند و هم مبارزات و اهداف‌شان به نسل جوان جنبش معرفی شوند. نسل جوانی که به شکل جمعی و فردی، آگاهانه یا خودبه‌خودی و با افت‌وخیز فراوان، نزدیک به چهل سال است که در مقابل حجاب اجباری مبارزه و مقاومت کرده و می‌کند. نسلی که نیاز دارد بر تجربه‌ی تاریخی جنبش زنان در ایران و جهان تکیه کند تا بتواند با تکیه بر شانه‌های مبارزات نسل‌های پیش از خود، پروازی هر چه بلندتر و مبارزاتی هر چه موفق‌تر برای رهایی زنان را تجربه کند. علاوه بر این تاریخ مبارزات زنان همواره توسط نیروهای پدر/مردسالار طبقاتی مختلف و نیروهای سازش‌کار که منافع خود را دنبال می‌کنند، عمدتاً حذف و یا مصادره به مطلوب شده است، بنابراین یکی از ضرورت‌ها، مقابله با این استحاله‌ی تاریخی بوده و هست.

@hejabsoozan

http://8mars.com/8MARS_ZAN_HONAR_KETAB/Khizesh%20Zanan-1.pdf

لينك دانلود جلد اول:

http://8mars.com/8MARS_ZAN_HONAR_KETAB/Khizesh%20Zanan-2.pdf

لينك دانلود جلد دوم: